

Institutul Bancar Român

**PROVOCĂRI PENTRU SUPRAVEGHEREA
SECTORULUI FINANCIAR-BANCAR**

Florin Georgescu
Prim-viceguvernator
Banca Națională a României

București, 21 iunie 2007

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Cuprins

- I. Noi politici de reglementare și abordări în domeniul supravegherii bancare3
- II. Provocări în implementarea unui proces de supraveghere bazat pe mecanisme de evaluare a managementului riscului6
- III. Practica europeană în domeniul supravegherii financiar-bancare (CEBS)9
- IV. Aplicarea reglementărilor *home-host* la nivelul UE și internațional11
- V. Necesitatea racordării comportamentului resurselor umane din sectorul financiar-bancar, la presiunea noului val de reglementări în domeniu13

I. Noi politici de reglementare și abordări în domeniul supravegherii bancare (1)

- Modernizarea cadrului de reglementare, în principal prin:
 - ✓ **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului**
 - ✓ **reglementările BNR emise în baza OUG nr. 99/2006 pentru transpunerea prevederilor directivelor europene aferente Acordului Basel II**
 - Ghidurile de validare a modelelor interne pentru:
 - riscul de credit
 - riscul de piață
 - riscul operațional

a determinat **schimbări substanțiale în modalitatea de supraveghere bancară, trecându-se de la abordarea bazată pe verificarea conformității la abordarea bazată pe evaluarea riscurilor la care se expun instituțiile de credit**

I. Noi politici de reglementare și abordări în domeniul supravegherii bancare (2)

- Din perspectiva riscurilor la care se expun instituțiile de credit, Ordonanța de Urgență nr. 99/2006 *privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, prevede:
- ✓ necesitatea existenței și funcționării eficiente a unui **sistem de management al riscurilor**, care să cuprindă: identificarea, monitorizarea și raportarea riscurilor către managementul băncii, precum și mecanismele de control intern
 - ✓ **determinarea cerințelor de capital pentru acoperirea riscului de credit, a riscului de piață și a riscului operațional**
 - ✓ **procesul de supraveghere prudențială**
 - ✓ modul de exercitare a supravegherii prudențiale a instituțiilor de credit de către BNR și **colaborarea Direcției Supraveghere cu celelalte autorități de supraveghere competente**
 - ✓ **principiile supravegherii consolidate** – stabilirea autorității competente la nivelul României sau a statelor membre ale Uniunii Europene

I. Noi politici de reglementare și abordări în domeniul supravegherii bancare (3)

- Banca Națională a României realizează supravegherea instituțiilor de credit, persoane juridice române, atât la nivel individual, cât și la nivel consolidat, în cazul în care întrunește criteriile de autoritate competentă în acest sens
- Banca Națională a României dezvoltă tehnici necesare realizării supravegherii pe bază individuală a instituțiilor de credit
- Banca Națională a României încheie acorduri de colaborare cu autorități de supraveghere din state membre și din state terțe, pentru asigurarea:
 - ✓ stabilității financiare
 - ✓ flexibilității în adaptarea cadrului de cooperare aflat în permanentă schimbare
 - ✓ implementarea uniformă a prevederilor principiilor Basel II (în special în ceea ce privește centralizarea managementului la nivelul grupului, principiile de externalizare a unor activități la nivelul grupului)
- La nivelul subsidiarelor, persoane juridice române, Banca Națională a României permite aplicarea politicilor grupului privind centralizarea administrării riscurilor și a celor privind determinarea cerințelor individuale de capital

II. Provocări în implementarea unui proces de supraveghere bazat pe mecanisme de evaluare a managementului riscului (1)

- Accent pe aprofundarea aspectelor calitative ale procesului de supraveghere, prin:
 - ✓ o mai mare **implicare a managementului instituției de credit** în procesul de administrare a riscurilor
 - ✓ evaluarea instituțiilor de credit se concentrează pe **stabilirea profilului de risc al instituției**
 - ✓ **supravegherea consolidată pe baza unei cooperări strânse**, atât între instituțiile de credit membre ale grupului, cât și între autoritățile de supraveghere corespondente din alte state

- **Implementarea legislației primare și secundare aprobate la sfârșitul anului 2006 în vederea aplicării prevederilor Acordului Basel II începând, cel mai târziu, cu anul 2008**

II. Provocări în implementarea unui proces de supraveghere bazat pe mecanisme de evaluare a managementului riscului (2)

- **Banca Națională a României stabilește și publică criteriile generale și metodologiile pentru:**
 - ✓ evaluarea strategiilor și profilului de risc, a cadrului de management al riscurilor și a mecanismelor de control intern aplicate de instituțiile de credit, ce trebuie utilizate pentru respectarea cerințelor de prudență bancară
 - ✓ evaluarea riscurilor la care se expun/pot fi expuse instituțiile de credit
- **În stabilirea criteriilor și metodologiilor de mai sus, Banca Națională a României are în vedere respectarea următoarelor principii:**
 - ✓ asigurarea convergenței practicilor de supraveghere la nivelul autorităților competente românești
 - ✓ asigurarea în supraveghere a unei abordări bazate pe riscuri, unitară cu alte autorități competente
- **Noi instrumente** pentru efectuarea supravegherii bancare potrivit principiilor Acordului Basel II – **COREP, FINREP, filtre prudențiale, stabilirea de praguri la nivelul autorității de supraveghere pentru evaluarea parametrilor de risc utilizați de instituțiile de credit în cadrul modelelor interne (PD, LGD)**

II. Provocări în implementarea unui proces de supraveghere bazat pe mecanisme de evaluare a managementului riscului (3)

- Principalele schimbări în noua abordare privind supravegherea prudentială:
 - ✓ pe lângă diminuarea rolului conformității și realizarea unei supravegheri prudentiale bazate pe evaluarea riscurilor instituțiilor de credit
 - ✓ concentrarea mai mult pe asigurarea respectării principiilor de guvernanță corporatistă
 - ✓ evaluarea stabilității, acurateții și eficienței procesului de management a riscurilor instituțiilor de credit, în special cu privire la:
 - calitatea strategiei de modernizare a managementului riscurilor
 - existența și funcționarea eficientă a comitetelor specializate și de suport managerial
 - funcționarea eficientă a unui sistem adecvat de control intern
 - un sistem de raportare managerială transparent și eficient

III. Practica europeană în domeniul supravegherii financiar-bancare (CEBS) (1)

- Aplicarea principiilor Acordului Basel II la nivel european a ridicat unele probleme privind asigurarea **convergenței** acestora
- Cadrul Lamfalussy a fost constituit (2001) pentru rezolvarea acestor situații și **asigurarea convergenței în domeniul supravegherii financiar-bancare**:
 - ✓ **Nivelul 1** – Principii generale în Regulamente/Directive adoptate de Consiliul UE și Parlamentul European
 - ✓ **Nivelul 2** – Implementarea reglementărilor delegate Comisiei, avizate de supraveghetori (*Level 3 Committees*) și, în conformitate cu procedura, asistate de Comitetul *Level 2* ca structură cu atribuții de reglementare
 - ✓ **Nivelul 3** – Intensificarea cooperării între autoritățile de reglementare și supraveghere a piețelor de capital pentru îmbunătățirea procesului de implementare (*Level 3 Committees*)
 - ✓ **Nivelul 4** – Intensificarea aplicării *acquis*-ului (*European Commission*)

III. Practica europeană în domeniul supravegherii financiar-bancare (CEBS) (2)

- Comitetele de nivel 2 – ESC (*European Securities Committee*), **EBC** (***European Banking Committee***), EIOPC (*European Insurance & Occupational Pensions Committee*)
 - Comitetele de nivel 3 – CESR (*Committee of European Securities Regulators*), **CEBS** (***Committee of European Banking Supervisors***), CEIOPS (*Committee of European Insurance & Occupational Pensions Supervisors*)
- ↪ BNR → CEBS și EBC

IV. Aplicarea reglementărilor *home-host* la nivelul UE și internațional (1)

- Autoritatea de supraveghere din țara de origine are **responsabilități pe linia supravegherii la nivel consolidat** a unui grup bancar
- Rolul autorității de supraveghere din țara gazdă diferă în funcție de modul de constituire a instituției de credit, astfel:
 - ✓ **Sucursală – responsabilitate de supraveghere limitată** (numai cerințele privind lichiditatea)
 - ✓ **Subsidiară – responsabilitate de supraveghere deplină**
- În prezent, în România funcționează **7 sucursale de bănci străine și 24 subsidiare** pentru care Banca Națională a României are responsabilități de autoritate de supraveghere gazdă

IV. Aplicarea reglementărilor *home-host* la nivelul UE și internațional (2)

➤ Cum funcționează?

- ✓ Semnarea de **Memorandumuri bilaterale (MoU)** și participarea în **colegii de supraveghere** (*colleges of supervisors*)

➤ De ce sunt necesare aceste participări?

- ✓ **Supravegherea grupurilor internaționale** (validarea modelelor, supravegherea prudențială)
- ✓ **Managementul în condiții de criză**
- ✓ **Schimbul de informații**

V. Necesitatea racordării comportamentului resurselor umane din sectorul financiar-bancar, la presiunea noului val de reglementări în domeniu (1)

- **Intensificarea preocupărilor comunității financiar-bancare pentru implementarea Acordului Basel II** (cea mai mare parte a pieței financiar-bancare din România este reprezentată de instituții de credit cu capital străin, generând o penetrare rapidă a unui *know-how* modern, inclusiv privind guvernanta corporativă în sistemul bancar românesc)
- **Convergența obiectivelor interne ale instituțiilor de credit referitoare la managementul riscurilor cu cele ale autorității de supraveghere în vederea asigurării stabilității financiare**

V. Necesitatea racordării comportamentului resurselor umane din sectorul financiar-bancar, la presiunea noului val de reglementări în domeniu (2)

➤ Asistența tehnică

În ultimii ani, Banca Națională a României a beneficiat de **programe de *twining* în materie de reglementare și supraveghere** furnizate de alte autorități de supraveghere sau bănci centrale: Banca și Comisia Bancară din Franța, Banca Italiei, Banca Olandei

➤ Participarea activă a supraveghetorilor BNR la programe interne și internaționale de training (seminarii, cursuri, *workshop*-uri, congrese etc.)